

DODATEK

DO DZIENNIKA URZĘDOWEGO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

28 sierpnia | Nr. 8. | Rok 1930.

T R E Ś Ć:

SPRAWY RUCHOWE.

PRACA POLSKICH KOLEI PAŃSTWOWYCH

w czerwcu 1930 r.

według danych przedwstępnych.

Przewóz podróżnych w czerwcu r. b. (30 dni) wyniósł ogółem 14.728.844 osób. W porównaniu z majem r. b. (31 dni — 12.560.948 osób) zwiększył się o 17,3%, w porównaniu z czerwcem r. ub. (15.233.468 osób) był mniejszy o 3,3%.

Zwiększenie ruchu osobowego zaznaczyło się szczególnie w drugiej połowie miesiąca czerwca wskutek wyjazdu na wakacje letnie oraz z powodu ożywienia się ruchu turystycznego, czemu sprzyjała ładna pogoda.

Z dniem 6 czerwca uruchomiono pociągi sezonowe Warszawa — Krynica, Zakopane i Rabka, z dniem zaś 14 czerwca pociągi sezonowe Warszawa — Hel. Zaludnienie tych pociągów było dość znaczne już od dnia ich uruchomienia.

Z dniem 20 czerwca uruchomiono na linji Kraków — Chabówka i na odcinku Chabówka — Rabka — Zaryte po jednej parze pociągów dodatkowych motorowych.

Regularność biegu pociągów pasażerskich w ciągu czerwca wynosiła 97%.

Przewóz towarów w czerwcu r. b. wynosił 5.340.778 tonn i w porównaniu z majem r. b. (5.450.758 tonn) zmniejszył się prawie o 2%, co należy przypisać przedewszystkiem mniejszej liczbie dni wogóle (maj 31, czerwiec 30), a dni roboczych w szczególności (maj 25, czerwiec 23). W porównaniu zaś z czerwcem r. ub., w którym przy 24 dniach roboczych przewieziono 7.971.212 tonn, przewóz towarów w czerwcu r. b. wykazuje zmniejszenie o 33%.

Naładowano w czerwcu r. b. na stacjach linij normalnotorowych P. K. P. i wolnego miasta Gdańska 363.960 wagonów 15-to tonnowych, przyjęto zaś od kolei zagranicznych łącznie z tranzytem 48.420 wag. ładownych, razem więc przewieziono 412.380 wag. ładownych.

W porównaniu z majem r. b. (409.386 wag.) przy mniejszej o dwa liczbie dni roboczych ogólna praca kolei wykazuje zwiększenie (liczbą wagonów) o 0,7%, w tej liczbie naładunek własny zwiększył się o 0,4%.

W porównaniu jednak z czerwcem r. ub. (543.660 wag.) przy mniejszej o jeden liczbie dni roboczych w r. b., ogólna praca wykazuej zmniejszenie o 24,2%, a naładunek własny o 25,8%.

Naładunek najważniejszych ładunkw masowych przedstawia się jak następuje (w wagonach 15 tonnowych).

Wykonano	Rok 1930 Czerwiec dni roboczych 23	Rok 1930 Maj dni roboczych 25	Rok 1930 W czerwcu wiecej + mniej — w procentach	1929 r. Czerwiec dni roboczych 24	W czerwcu 1930 r. więcej + mniej — w procentach w stosunku do czerwca 1929 r.
A) Naładowano: *)					
Węgla	138.150	131.347	+ 5,2%	188.590	— 25,6%
Drzewa	36.150	38.812	— 6,9%	55.710	— 35,1%
Nawozów sztucznych . .	2.910	1.519	+ 91,6%	7.410	— 60,7%
Materjałów budowlanych (oprócz drzewnych) . .	15.810	15.562	+ 1,6%	22.830	— 30,8%
Rolniczych i aprowizacji .	24.720	29.900	— 11,4%	28.860	— 14,4%
Pozostałych ładunków . .	146.220	147.343	— 0,8%	189.800	— 23,0%
Razem	363.960	362.483	+ 0,4%	490.200	— 25,8%
B) Przyjęto ładownych wagonów od kolei zagranicznych do Polski . .	12.510	13.423	— 6,8%	18.120	— 30,1%
Tranzytem przez Polskę .	35.910	33.480	+ 7,3%	35.340	+ 1,6%
C) Ogółem przewieziono wagonów ładownych. .	412.380	409.386	+ 0,7%	543.660	— 24,2%

*) łącznie z naładunkiem na terenie wolnego miasta Gdańska.

Jak widać z powyższej tablicy wzrósł w porównaniu z majem r. b. naładunek węgla (+ 5,2%), nawozów sztucznych (+ 91,6%)i materjałów budowlanych (+ 1,6%), podczas gdy naładunek drzewa i produktów rolnych oraz aprowizacji zmniejszył się o 6,9 i 11,4%. Zasługuje na uwagę wzrost tranzytu przez Polskę o 7,3%, a w stosunku do czerwca r. ub. o 1,6%.

Rozmiary naładunku węgla w zagłębiach kopalnianych przedstawia poniższa tabela:

Naładunek wagonów 15-to tonnowych.

Zagłębia	1930 r. Czerwiec dni roboczych 23	1930 r. Maj dni roboczych 25	1930 r. W czerwcu więcej + mniej — w procentach	1929 r. Czerwiec dni roboczych 24	W czerwcu 1930 r. więcej + mniej — w procentach w stosunku do czerwca 1929 r.
Górnośląskie.	103.770	99.448	+ 4,3%	139.560	— 25,7%
Dąbrowskie	26.610	24.242	+ 9,8%	35.370	— 24,8%
Krakowskie	7.770	7.657	+ 1,5%	10.650	— 27,1%
Razem	138.150	131.347	+ 5,2%	185.580	— 25,6%

Zagłębia	Rok 1930			1929 r.	W czerwcu 1929 r. więcej + mniej — w procentach w stosunku do czerwca 1930 r.
	Czerwiec 23 dni roboczych	Maj dni 25 roboczych	W czerwcu więcej + mniej — w procentach	Czerwiec 24 dni roboczych	
	Z tego naładowano na wywóz zagranicę:				
a) **przez:** Gdańsk, Gdynię i porty rzeczne	42.690	43.090	— 0,9%	52.740	— 19,1%
b) **do:** Węgier, Czechosłowacji, Austrji, Włoch	13.980	12.462	+ 12,2%	21.720	— 35,6%
Rumunji	510	186	+ 174,2%	720	— 29,2%
Niemiec, Prus Wschodnich	5.670	5.611	+ 1,1%	6,180	— 8,3%
Rosji i Łotwy	450	310	+ 45,2%	960	— 53,1%
Razem	63.300	61.659	+ 2,7%	82,320	— 23,1%

Jak widać z tabeli powyższych zagłębie Górnośląskie załadowało węgla w czerwcu r. b. więcej niż w maju o 4,3%, zagłębie Dąbrowskie o 9,8% i zagłębie Krakowskie o 1,5%. Pomimo zmniejszenia się wywozu węgla przez Gdańsk i Gdynię ogólny wywóz węgla przez porty i granicę lądową zwiększył się w czerwcu w porównaniu z majem r. b. o 2,7%.

Norma naładunku węgla wynosiła w czerwcu r. b. dla wszystkich trzech zagłębi razem 8100 wag. piętnastotonowych na dzień roboczy, rzeczywisty zaś przeciętny naładunek wynosił 6007 wag. t. j. mniej niż norma o 2093 wag. w dniu roboczym, co stanowi — 25,8%.

Niedoładunek został spowodowany wyłącznie zmniejszonem zapotrzebowaniem wagonów przez poszczególne kopalnie.

W poszczególnych zagłębiach naładunek węgla w dniu roboczym wynosił:

Zagłębie Górnośląskie przy normie 5982 wag. ładowało 4512 wag. czyli mniej od normy o 24,6%.

Zagłębie Dąbrowskie przy normie 1602 wag. ładowało 1157 wag. czyli mniej od normy o 27,8%,

Zagłębie Krakowskie przy normie 516 wag. ładowało 338 wag. czyli mniej od normy o 34,5%.

Wywóz węgla przez porty w Gdańsku i Gdyni oraz w Tczewie przedstawia się w miesiącu czerwcu r. b. jak następuje:

Porty	Rok 1930			1929	W czerwcu 1930 r. więcej + mniej — w procentach w stosunku do czerwca 1929 r.
	Czerwiec 23 dni roboczych	Maj 25 dni roboczych	W czerwcu więcej + mniej — w procentach	Czerwiec 24 dni roboczych	
	a) w wagonach 15-tonnowych				
Gdańsk	26.460	28.436	— 7,0%	34.619	— 23,6%
Gdynia	15.070	15.186	— 0,8%	15.863	— 5,0%
Tczew	—	—	—	302	— 100,0%
Razem	41.530	43.622	— 4,8%	50.784	— 18,2%
	b) w tonnach				
Gdańsk	396.906	426.544	— 7,0%	519.285	— 23,6%
Gdynia	226.055	227.796	— 0,8%	237.941	— 5,0%
Tczew	—	—	—	4.529	— 100,0%
Razem	622.961	654.340	— 4,8%	761.755	— 18,2%

Przeładunek węgla eksportowego na statki w Gdańsku i Gdyni zmniejszył się w czerwcu o 4,8%, z czego 7% przypada na Gdańsk i 0,8% na Gdynię. W porównaniu z czerwcem r. ub. zmniejszenie wynosi 18,2%.

Praca ogólna portów Gdańska i Gdyni przedstawia się w m. czerwcu r. b. jak następuje:

Ogólna praca Gdańska w tonnach:

Rodzaj ładunków	1930 r. Czerwiec 23 dni roboczych	1930 r. Maj 25 dni roboczych	1930 r. W czerwcu więcej + mniej — w procentach	1929 r. Czerwiec 24 dni roboczych	W czerwcu 1930 r. więcej + mniej — w procentach w stosunku do czerwca 1929 r.
Wywóz					
Węgiel	396.906	426.544	— 6,9%	519.285	— 23,6%
Zboże	9.155	15.970	— 42,7%	5.985	+ 52,9%
Cukier	1.980	1.680	+ 17,9%	405	+ 388,9%
Drzewo	100.040	96.464	+ 3,7%	67.625	+ 47,9%
Cement	3.825	7.012	— 45,4%	6.658	— 42,5%
Żelazo	485	1.096	— 55,8%	315	+ 53,9%
Produkty naftowe	5.649	3.585	+ 57,6%	4.364	+ 29,4%
Inne ładunki	17.892	22.852	— 21,7%	21.776	— 17,8%
Razem	535.932	575.203	— 6,8%	626.413	— 14,4%
Przywóz					
Ruda żelazna	42.611	66.775	— 36,2%	74,567	— 42,8%
Złom	2.510	1.730	+ 45,1%	64,293	— 96,1%
Żelazo	140	171	— 18,1%	400	— 65,0%
Zboże	—	—	— %	360	—100,0%
Nawozy sztuczne	4.896	15.373	— 68,2%	12,547	— 61,0%
Inne ładunki	16.119	15.701	+ 2,7%	21,024	— 21,3%
Razem	66.276	99.750	— 33,6%	173,191	— 61,7%

Ogólna praca Gdyni w tonnach.

Rodzaj ładunków	1930 r. Czerwiec 23 dni roboczych	1930 r. Maj 25 dni roboczych	1930 r. W czerwcu więcej + lub mniej — w procentach	1629 Czerwiec 24 dni roboczych	W czerwcu 1930 r. więcej + mniej — w procentach w stosunku do czerwca 1929 r.
Wywóz					
Węgiel	226.055	227.796	— 0,8%	237.941	— 5,0%
Cukier	—	270	— 100,0%	825	— 100,0%
Inne ładunki	1.595	650	+ 145,4%	1.180	+ 35,2%
Razem	227.650	228.716	— 0,5%	239.946	— 5,1%
Przywóz					
Ruda	5.272	5.255	+ 0,3%	—	+ 100,0%
Złom	18.929	20.790	— 8,9%	7.535	+ 151,2%
Ryż	3.150	4.095	— 23,1%	2.850	+ 10,1%
Nawozy sztuczne	9.106	1.625	+ 460,4%	27.562	— 66,9%
Inne ładunki	2.186	3.281	— 33,4%	405	+ 439,8%
Razem	38.643	35.046	+ 10,3%	38,352	+ 0,8%

Wywóz morzem przez Gdańsk i Gdynię wszystkich ładunków zmniejszył się w czerwcu w porównaniu z majem r. b. o 40.337 tonn, czyli o 5,1%, a przywóz o 29.877 tonn czyli o 22,2%. Zmniejszenie wywozu i przywozu dotyczy głównie Gdańska.

Ogólny przywóz i wywóz ładunków do Polski i z Polski tak przez obydwa porty jak i przez granicę lądową przedstawia się w czerwcu r. b. jak następuje:

W wagonach 15 tonnowych.

Rodzaj ładunków:	Rok 1930			1929	W czerwcu 1930 r więcej + mniej — w procentach w stosunku do czerwca 1929 r.
	Czerwiec 23 dni roboczych	Maj 25 dni roboczych	W czerwcu więcej + mniej — w %	Czerwiec 24 dni roboczych	
Przywóz					
Zboże	87	51	+ 70,6%	113	— 23,0%
Mąka.	4	16	— 75,0%	11	— 63,6%
Węgiel	320	316	+ 1,3%	730	— 56,1%
Drzewo	278	185	+ 50,3%	278	— %
Bawełna	719	543	+ 32,4%	579	+ 24,2%
Materjały budowlane . . .	1.138	1.458	— 21,9%	1.441	— 21,0%
Produkcja przemysłowa . .	6.128	6.701	— 8,6%	10.611	— 42,3%
Ruda żelazna.	3.065	4.043	— 24,2%	3.355	— 8,6%
Pozostała aprowizacja. . .	1.520	1.948	— 22,0%	1.772	— 14,2%
Inne ładunki	4.226	4.479	— 5,6%	8.268	— 48,9%
Razem	17.485	19.740	— 11,4%	27.758	— 37,0%
Wywóz					
Zboże	1.749	1.644	+ 6,4%	987	+ 77,2%
Mąka.	117	91	+ 28,6%	16	+631,2%
Węgiel	55.246	55.100	+ 0,3%	70.615	— 21,8%
Drzewo	18.342	17.615	— 4,1%	21.296	— 13,8%
Bawełna	197	154	+ 27,9%	99	+ 99,0%
Materjały budowlane . . .	1.146	1.726	— 33,6%	1.821	— 37,1%
Produkcja przemysłowa . .	6.043	6.848	— 11,8%	6.555	— 7,8%
Cukier	185	209	— 11,5%	275	— 32,7%
Pozostała aprowizacja. . .	3.095	3.926	— 21,2%	4.020	— 23,0%
Inne ładunki	2.944	3.643	— 19,2%	3.827	— 23,1%
Razem	89.064	90.956	— 2,1%	109.511	— 18,7%

Jak widać z powyższej tabeli podczas gdy przywóz do Polski w czerwcu zmniejszył się w porównaniu z majem r. b. o 11,4%, wywóz zmalał tylko o 2,1%, przyczem niektórych towarów jak węgla, drzewa, zboża wywieziono w czerwcu nieco więcej niż w maju.

Żadnych trudności w ruchu towarowym, któreby wywierałyby wpływ ujemny na sprawność przewozów, w czerwcu r. b. nie było.

Tabor parowozowy i wagonowy w dniu 1 czerwca r. b. wynosił:

Parowozów 5347 czyli w porównaniu z rokiem ubiegłym (5252) więcej o 1,8%. W naprawie było parowozów 16,81%, mniej niż w roku ubiegłym (18,29%) o 1,48%.

Wagonów osobowych było 10.295, więcej niż w roku ubiegłym (10.017) o 2,7%. W naprawie było wagonów osobowych 11,54%, mniej niż w r. ub. (11,58%) o 0,04%.

Wagonów towarowych było 154.571 czyli w stosunku do roku ubiegłego (152.398) więcej o 1,4%. W naprawie było wagonów towarowych 4,11%, mniej niż w r. ub. (4,19) o 0,08%.

Nowego taboru dostarczyły fabryki w czerwcu ilości następujące:
parowozów 11,
wag. osobowych 15,
„ towarowych 400.

Wskutek zmniejszenia się przewozów towarowych odstawiono do rezerwy: krytych 17.593, węglarek 12.867 i platform 3.248 razem 33.708 wag.

Przebieg pociągów w czerwcu r. b. wynosił:

w ruchu osobowym	5.685.232	poc. klm.
„ towarowym	4.054.323	„ „
razem	9.739.555	„ „

W porównaniu z majem r. b. (9.537.709) przebieg ogólny pociągów zwiększył się o 2,1%.

W porównaniu zaś z czerwcem r. ub. (11.010.179) przebieg pociągów zmniejszył się o 11,5%.

W zakresie wewnętrznych taryf osobowych i bagażowych: z dniem 1/VI r. b. weszły w życie zmiany i uzupełnienia części I i II taryfy z dnia 1 listopada 1928 r., tudzież dodatek I do tej taryfy, zawierający zmiany i uzupełnienia regulaminu przewozowego. Od dnia 28 czerwca została zmniejszona ze 100 do 50 km minimalna odległość dla ulgowego biletu powrotnego na wystawę KOMTUR w Poznaniu.

Z dniem 1 czerwca wszedł w życie dodatek Nr. 9 do taryfy Nord-Expressu, ustalający nowe zmienione opłaty przewozowe za linje P. K. P. Wydane zostały dodatki: III do zeszytu A, I do zeszytu B i II do części II taryfy osobowej, bagażowej i ekspresowej dla ruchu sąsiedzkiego i tranzytowego na Górnym Śląsku. W tym też terminie wyszła nowa taryfa ekspresowa-tranzytowa czeskosłowacko-rumuńska, stosowana na linji Zebrzydowice-Śniatyń, tudzież zastąpiona została nową redakcją taryfa osobowa, bagażowa i ekspresowa pomiędzy Polską a Italją. W belgijsko-niemieckiej i angielsko-niemieckiej taryfie, w których Polska uczestniczy ze względu na tranzyt pomorski, nastąpiły nieznaczne zmiany.

W zakresie taryf towarowych wewnętrznych należy zanotować wejście w życie z dniem 1 czerwca nowego zeszytu 3 do części II T. Tow. K. Z. zawierającego taryfy przeładunkowe w komunikacji z portami śródlądowych dróg wodnych, m. i. taryfy dla płodów rolnych, przemysłu rolnego, przemysłu hutniczego, chemicznego, włókienniczego, mineralnego i t. p. Równocześnie uzupełniono poprzednie części taryfy towarowej w formie dodatku Nr. V. Drobniejsze uzupełnienia pomieszczono w Dzienniku T. i Z. K. Nr. 17/30, 21/30 i 22/30. Między innemi dokonano licznych sprostowań Wykazu stacyj i odległości taryfowych.

W taryfach towarowych z kolejami zagranicznemi wprowadzono następujące ważniejsze rozporządzenia: W taryfie polsko-czesko-słowackiej weszła w życie nowa redakcja taryfy z dniem 1 czerwca. Taryfa ta składa się z trzech zeszytów zawierających ogólne przepisy, tudzież taryfy na przewóz towarów prócz węgla oraz towarów skierowanych do portów. Jednocześnie utraciła moc dawna redakcja Cz. I i II-2 taryfy. Z dniem 30 czerwca uchylono w zasadzie ważność taryfy towarowej związku polsko-niemieckiego, przedłużając jednak prowizoryczne jej obowiązywanie do dnia 31 lipca r. b. Skasowano też istniejące jeszcze taryfy towarowe dla przewozu przez korytarz kluczborski. Drobnym zmianom uległy taryfy górnośląskie. W komunikacji polsko-rumuńskiej przedłużono ważność t. zw. czasowych taryf wyjątkowych. Uzupełniono nieznacznemi zmianami taryfy austro-sowiecką i austro-polską (15.VI.30). Weszły też z dniem 1 czerwca w życie zmiany w post. dodatkowych do art. 6 i 17 Taryfy T. M. T.

Prace w dostosowaniu taryf z kolejami zagranicznemi do nowej polskiej taryfy towarowej dobiegają końca. Ta ostatnia ukaże się w niedługim czasie w nowem wydaniu, uwzględniającem dokonane zmiany i uzupełnienia ogłoszone w dodatkach.

W dziedzinie międzynarodowych układów kolejowych.

Dnia 6/VI 1930 r. przerwane zostały we Frankfurcie narady komisji ekspertów, powołanych do wprowadzenia zmian i uzupełnień załącznika I do międzynarodowej konwencji berneńskiej z dnia 23/X 1924 r. o przewozie towarów, który to załącznik zawiera postanowienia, dotyczące przewozu materjałów wybuchowych, amunicji i t. p., wyłączonych albo tylko warunkowo dopuszczonych do przewozu kolejami w komunikacji międzynarodowej. Dalszy ciąg narad w tej sprawie odbędzie się w połowie października 1930 r.

Dnia 18/VI 1930 r. został podpisany w Pradze Czeskiej układ dotyczący zmiany polsko-czechosłowackiej konwencji kolejowej z dnia 30/V 1927 i mający na celu wprowadzenie nowych dokumentów kolejowo-celnych w powyższej komunikacji. Układ ten zawarty został w formie protokółu pomiędzy Rzeczypospolitą Polską a Republiką Czechosłowacką. Omawiany układ zostanie wprowadzony w życie z dniem 1/IX 1930 r.

Wpływy Polskich Kolei Państwowych w miesiącu czerwcu r. b. zwiększyły się, dzięki zwiększonemu przewozowi podróżnych i bagażu i wynosiły:

a) z przewozu podróżnych	32.579.439 zł.
b) „ bagażu i przesyłek ekspres.	1.763.390 zł.
c) „ towarów	72.851.661 zł.
d) uboczne	1.379.098 zł.
Razem	108.573.588 zł.

W porównaniu z majem r. b. (103.156.796 zł.) wpływy zwiększyły się więc o 5,3%, w porównaniu zaś z czerwcem r. ub. (118.451.488 zł.) zmniejszyły się o 8,3%.

WYDAWNICTWO MINISTERSTWA KOMUNIKACJI.

Drukarnia Państwowa. Nr. 52232 22.VIII.30. 8.000.